

Rekurzivní sledování paprsku (Ray-tracing)

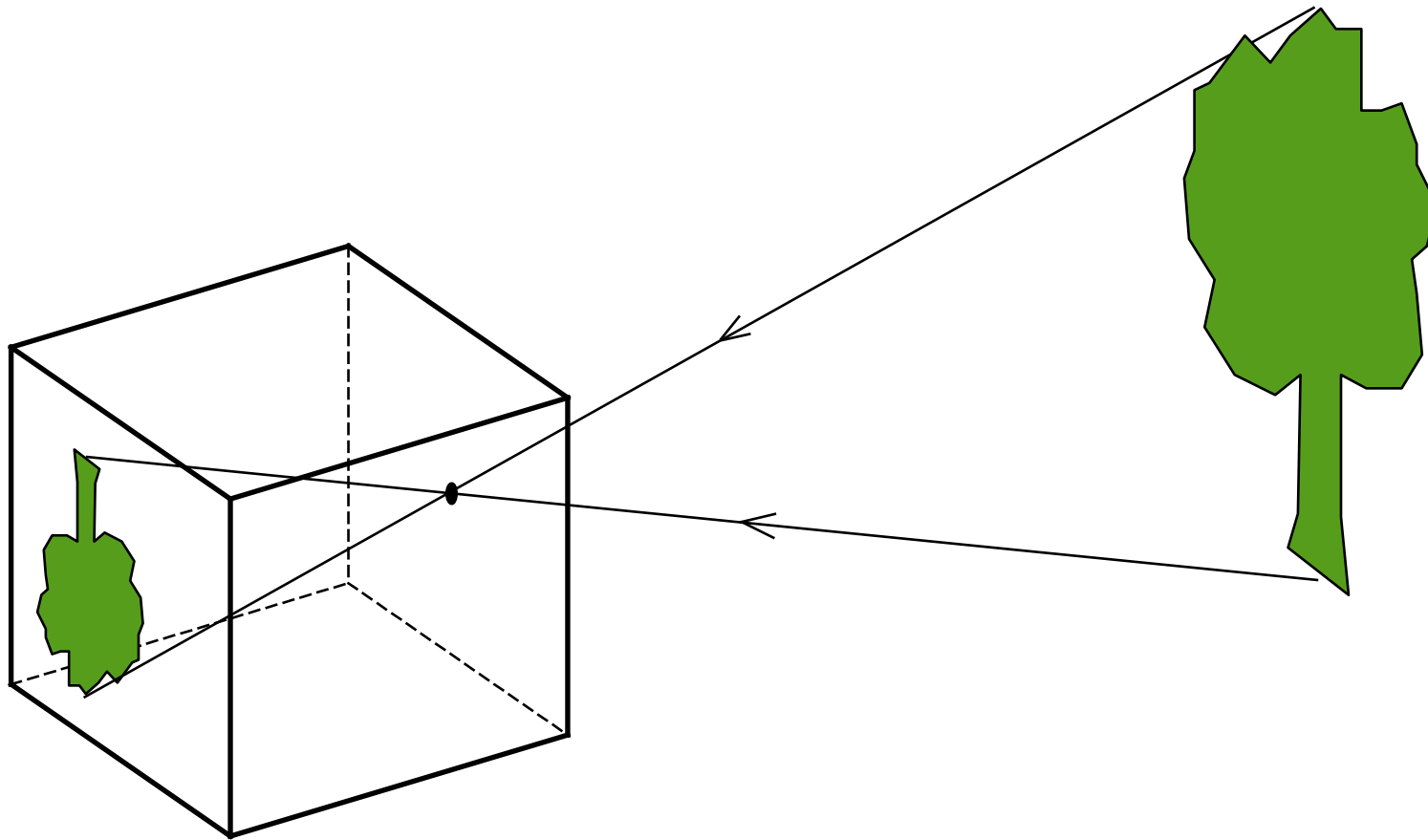
© 1996-2019 Josef Pelikán
CGG MFF UK Praha

pepca@cgg.mff.cuni.cz

<https://cgg.mff.cuni.cz/~pepca/>

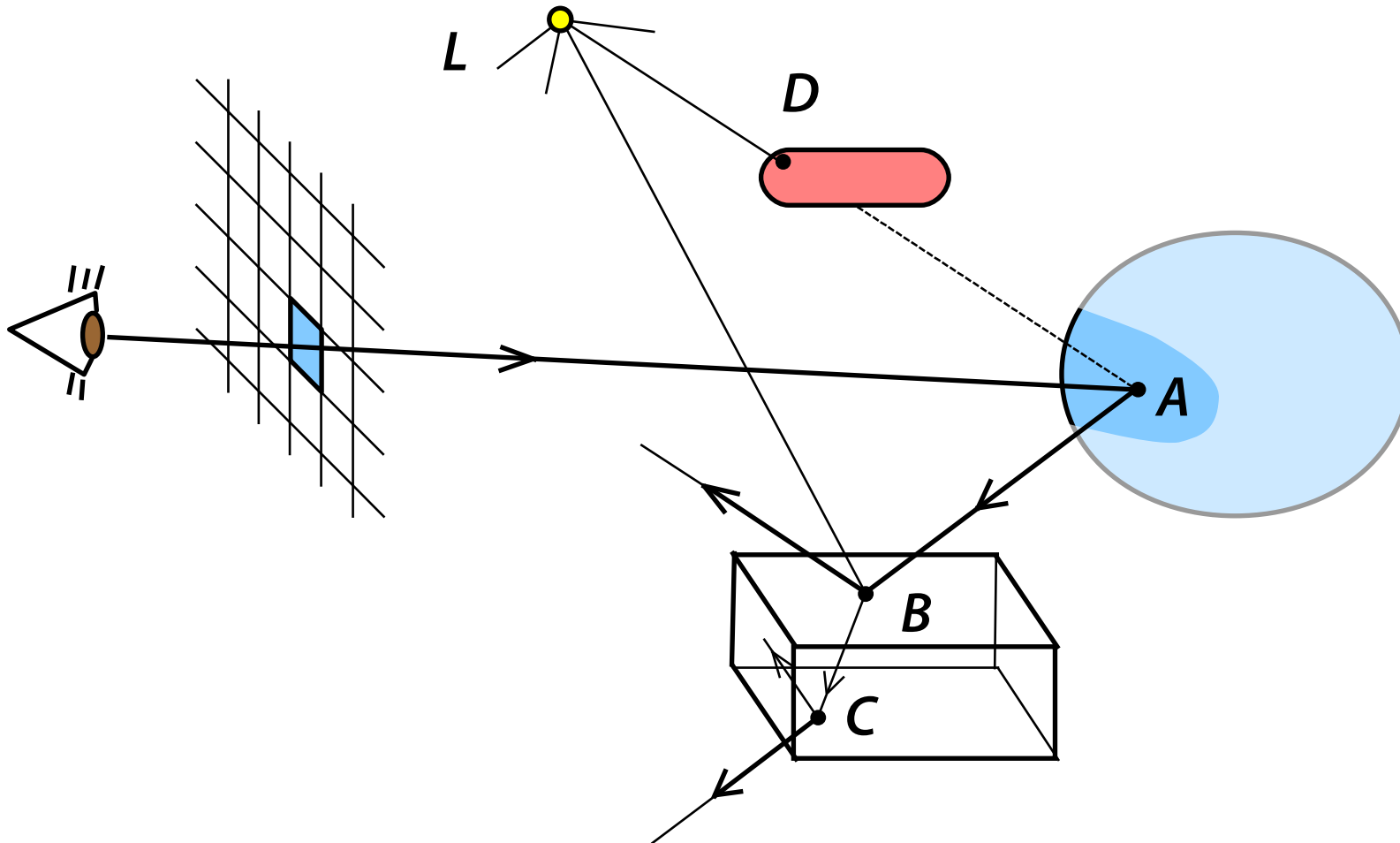

Model dírkové kamery

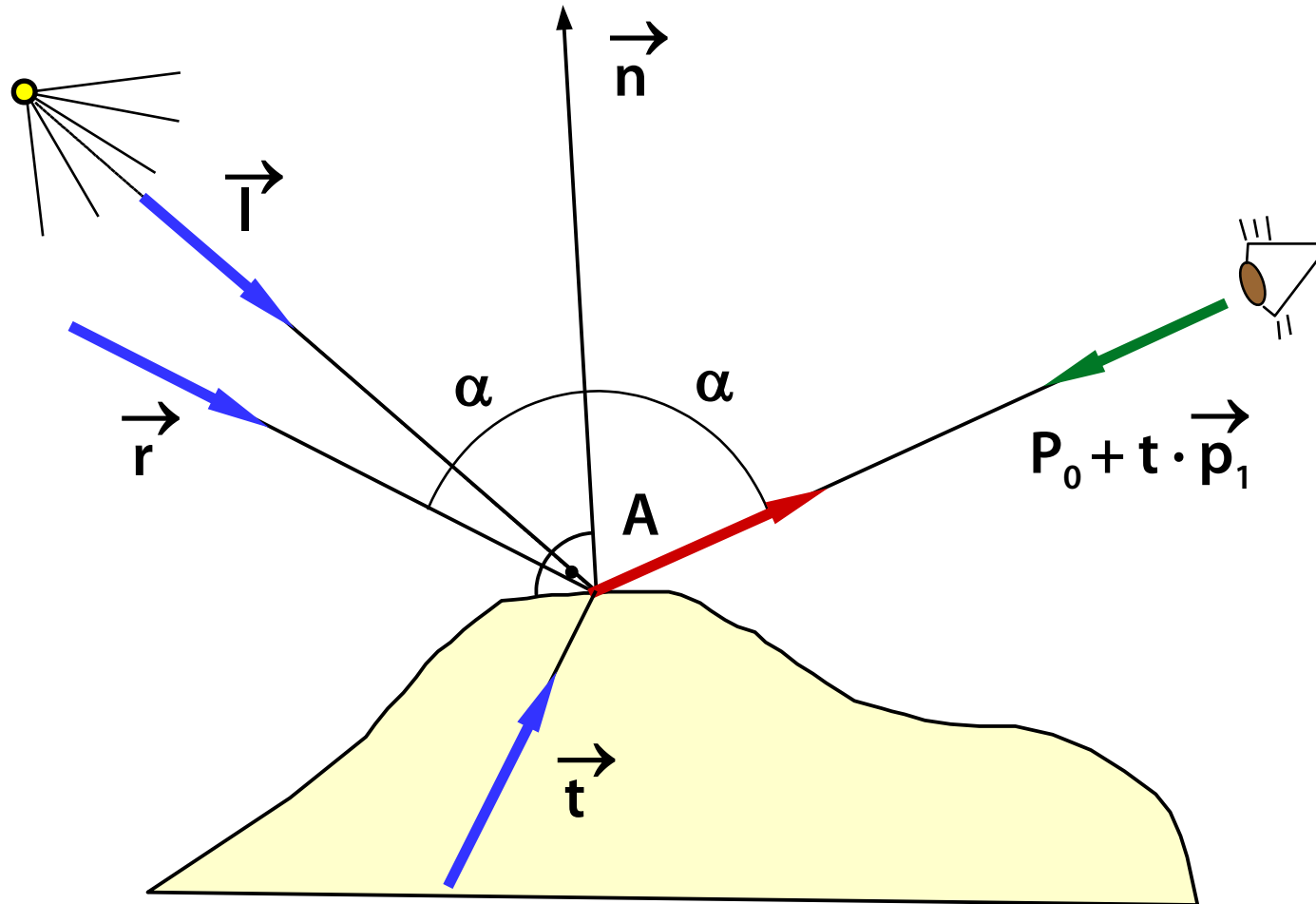

Zpětné sledování paprsku

Skládání světla

Rekurzivní implementace

```
int maxDepth = 10;           // Maximum recursion level.
RayScene scene;             // Global scene object (geometry, materials, light sources...)
RGB shade (Vector3d P0, Vector3d p1, int depth)
// P0 - ray origin, p1 - ray direction, depth - interactions so far
{
    Vector3d A = intersection(scene, P0, p1);
    if (!isValid(A)) return scene.background; // No intersection at all.

    RGB color{0};           // Result color.
    for (const auto& light : scene.lightSources)
        if (!isValid(intersection(scene, A, light.point - A)))
            color += scene.kL(A) * light.contribution(A, -p1, scene.material(A), scene.normal(A));

    if (++depth >= maxDepth) return color;

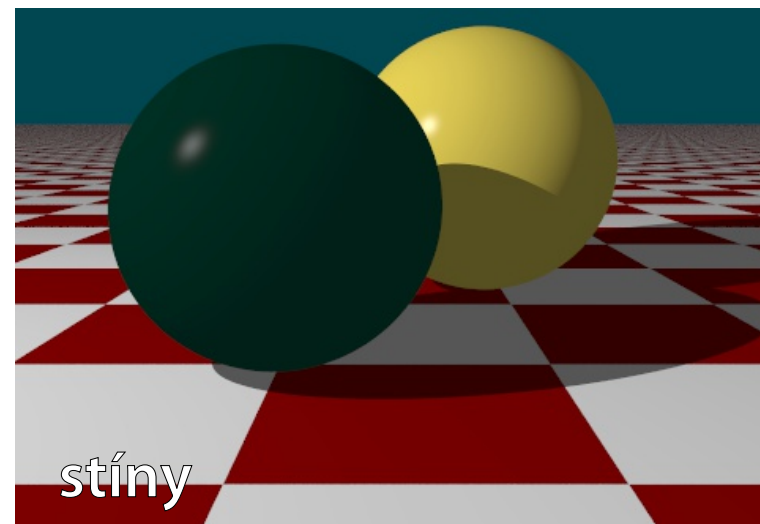
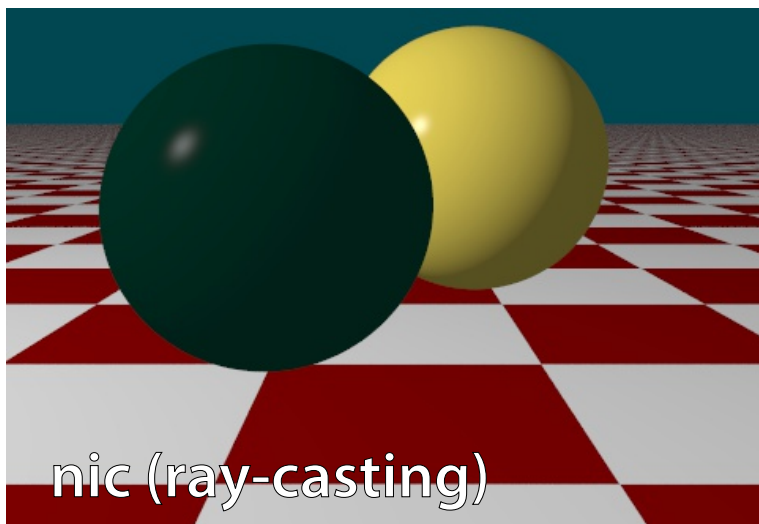
    if (scene.isGlossy(A)) // Recursion - reflection.
    {
        Point3d r = reflection(p1, scene.normal(A));
        color += scene.kR(A) * shade(A, r, depth);
    }

    if (scene.isTransparent(A)) // Recursion - refraction.
    {
        Point3d t = refraction(p1, scene.normal(A), scene.index(A));
        color += scene.kT(A) * shade(A, t, depth);
    }

    return color;
}
```


Jednotlivé složky

Řízení hloubky rekurze

Statické – omezení konstantou (nehodí se pro scény obsahující zrcadla i méně odrazivé lesklé povrchy)

Dynamické – podle „významu“ (importance, performance) paprsku

- „význam“ je procentuální podíl právě sledovaného paprsku na výsledné barvě pixelu (pro primární paprsky: 100%)
- omezení „významu“ konstantou (např. 1-2%)

Kombinované – omezení hloubky i „významu“ paprsku

Výpočet průsečíku

Geometrický výpočet, jehož výsledkem jsou

- souřadnice průsečíku (stačí 1D, speciální hodnota: „nekonečno“)
- normálový vektor povrchu tělesa
- 2D texturové souřadnice
- číslo tělesa (plochy), odkaz na těleso (barva, materiál...)

Časově nejnáročnější operace (90-95% času)

- urychlovací metody

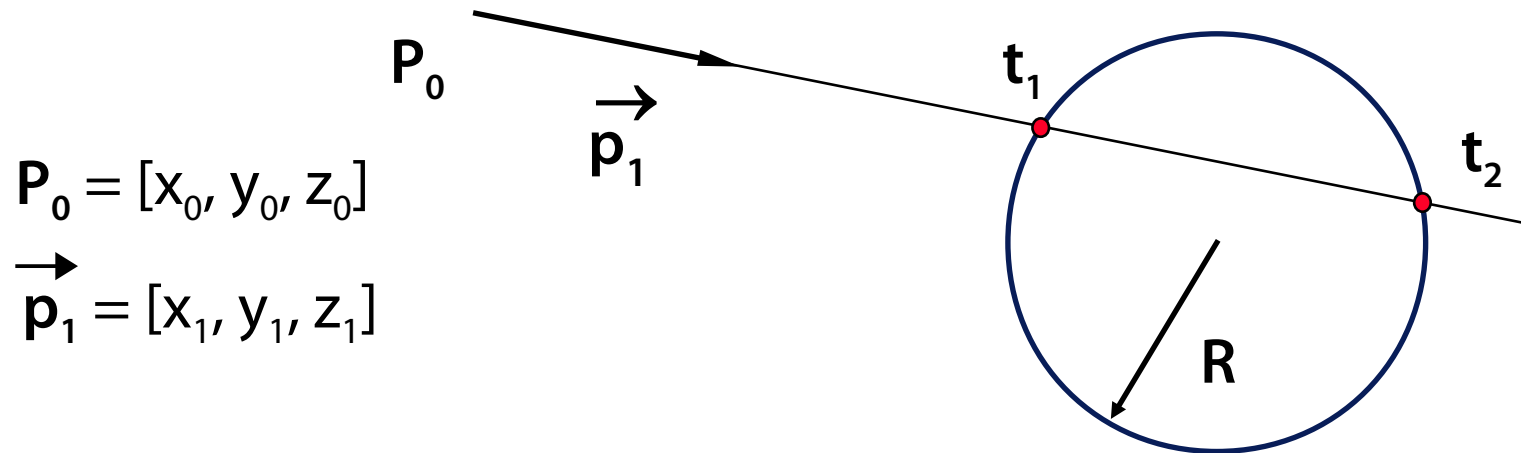
Analytický výpočet (koule, válec, kvádr...)

Numerický výpočet (aproximační plochy, rotační tělesa, implicitní povrchy...)

Průsečík paprsku s koulí

Paprsek:
$$P(t) = P_0 + t \vec{p}_1, \quad t > 0 \quad (1)$$

Koule (střed v počátku):
$$x^2 + y^2 + z^2 - R^2 = 0 \quad (2)$$

Po dosazení (1) do (2) vyjde kvadratická rovnice (t)

$$t^2 (x_1^2 + y_1^2 + z_1^2) + 2t (x_0 x_1 + y_0 y_1 + z_0 z_1) + x_0^2 + y_0^2 + z_0^2 - R^2 = 0$$

Průsečík s CSG scénou

Pro **elementární tělesa** lze snadno průsečíky spočítat

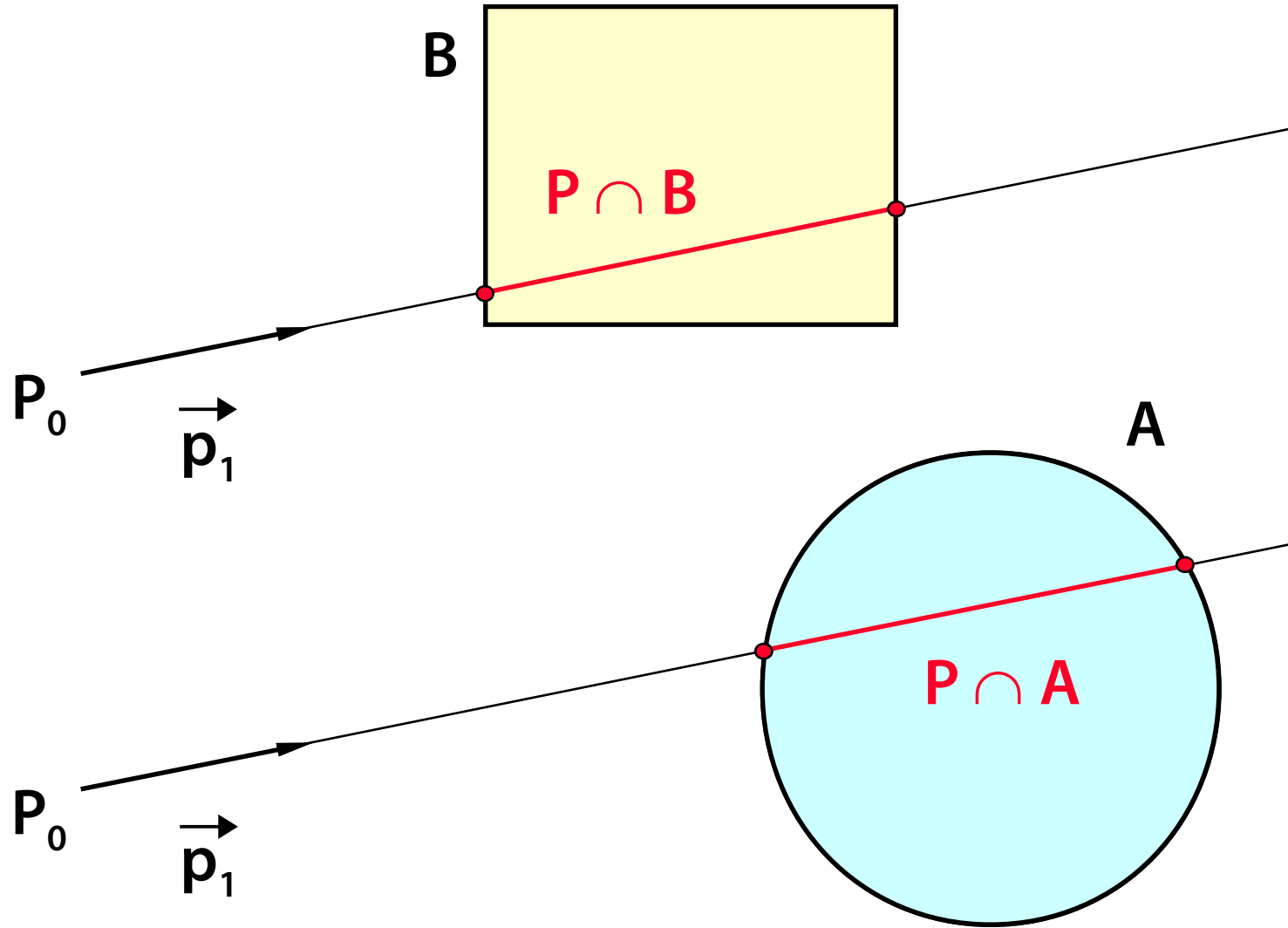
- začátek a konec průniku paprsku s tělesem pro konvexní tělesa

Množinové operace se provádí na polopřímce paprsku

- díky distributivitě: $\mathbf{P} \cap (\mathbf{A} - \mathbf{B}) = (\mathbf{P} \cap \mathbf{A}) - (\mathbf{P} \cap \mathbf{B})$
- obecný průnik paprsku se scénou je množina intervalů

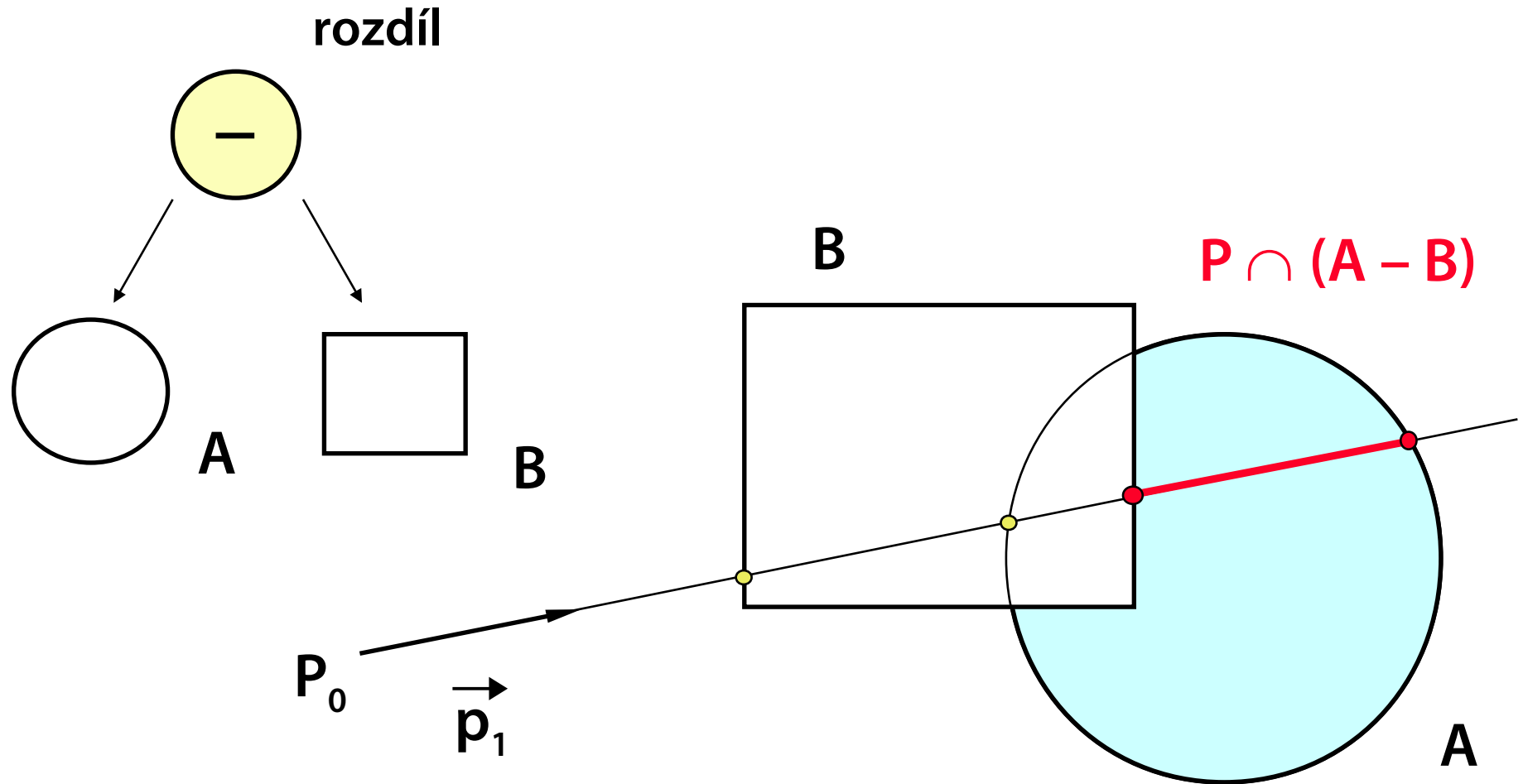

Průsečíky $P \cap A$, $P \cap B$

Průsečík $P \cap (A - B)$

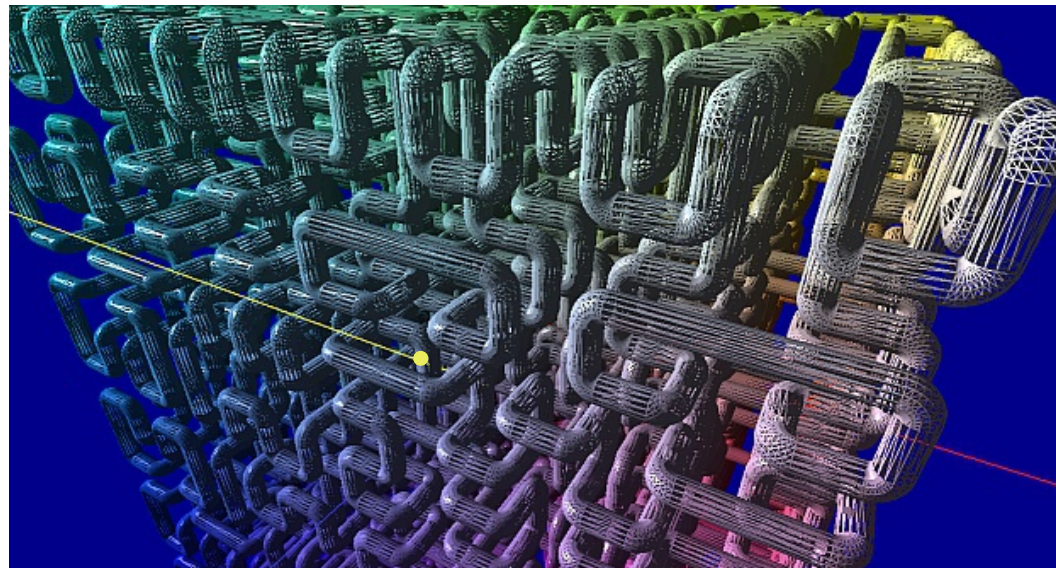
Průsečík s trojúhelníkovou sítí

Scéna reprezentována **sítí trojúhelníků**

- jednoduchý koncept (jednoduché API)
- jakoukoli geometrii lze pomocí trojúhelníků aproximovat

Jednoduchý test **paprsek – trojúhelník**

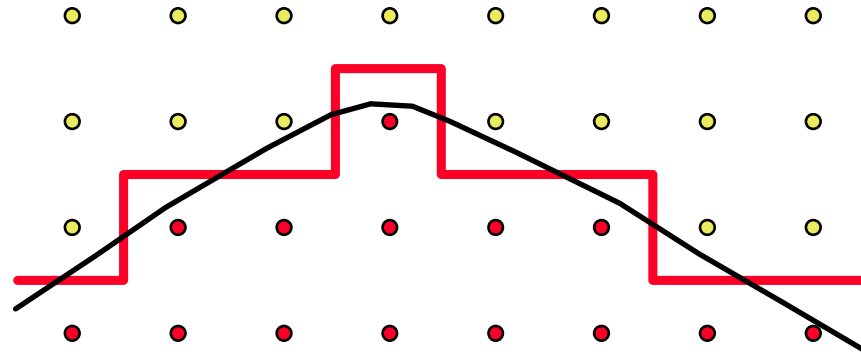
- velké množství trojúhelníků (10^6 až 10^{10}), $O(N)$ je moc pomalé
- urychlovací techniky se snaží o lepší složitost, např. $O(\log N)$

$N \approx 10^6$

Vyhlazování (anti-aliasing)

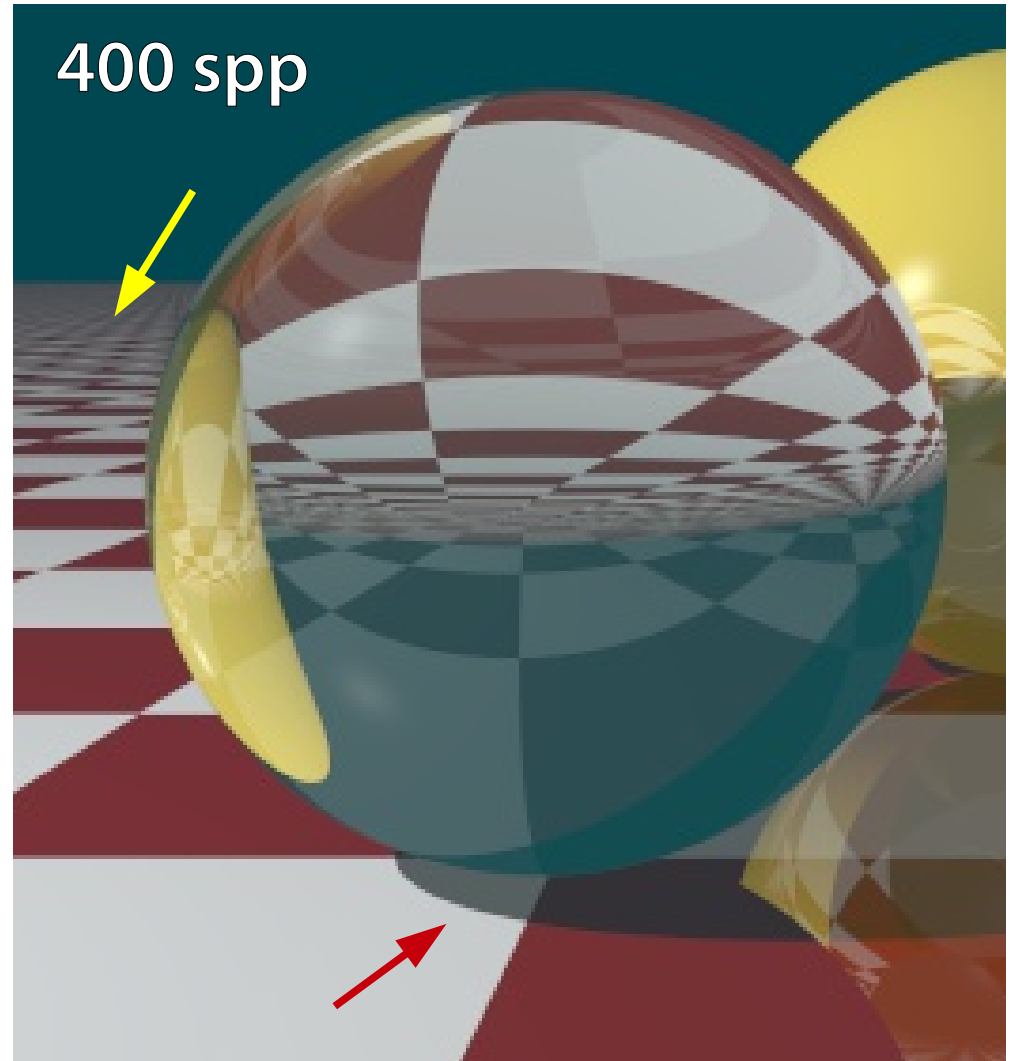
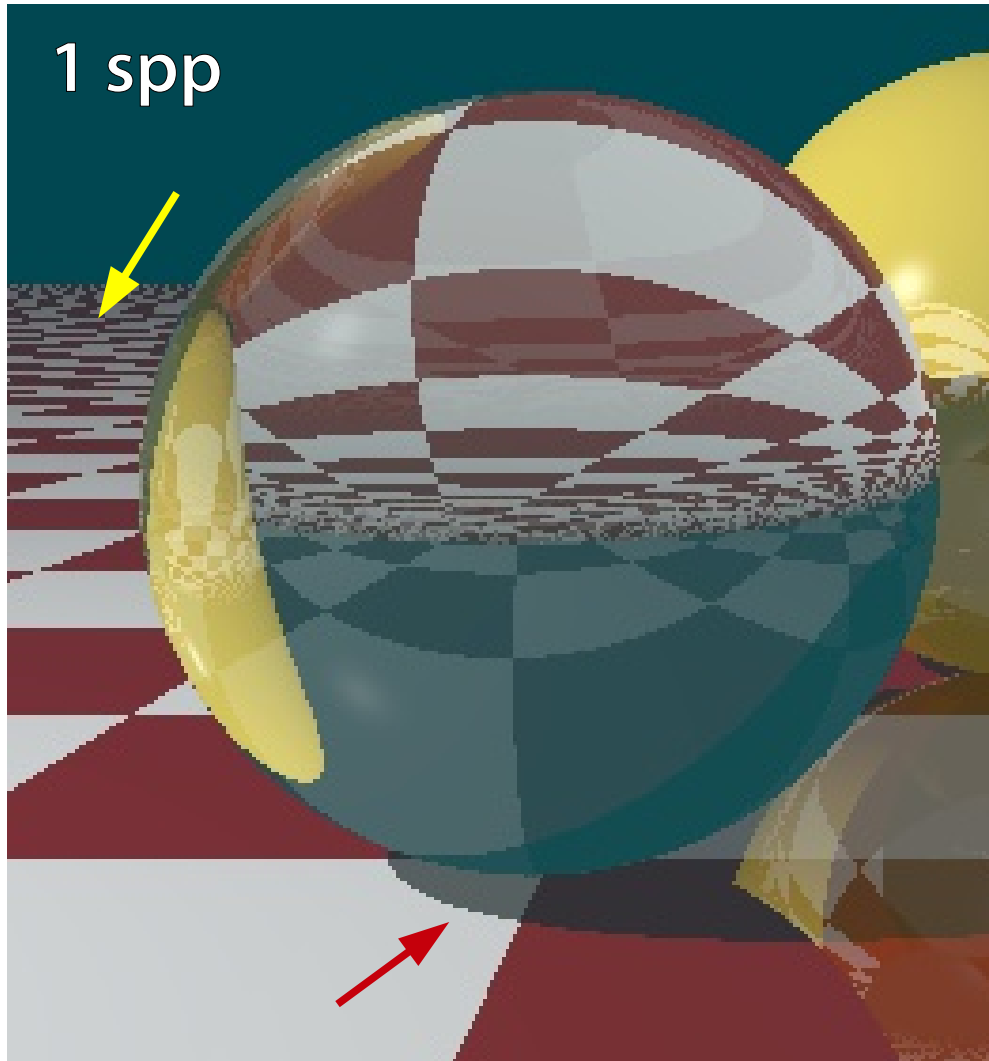
Pouze jeden paprsek na jeden pixel – vzniká tzv. „alias“

- zubaté okraje
- interference

Zvětšením rozlišení se problém nevyřeší

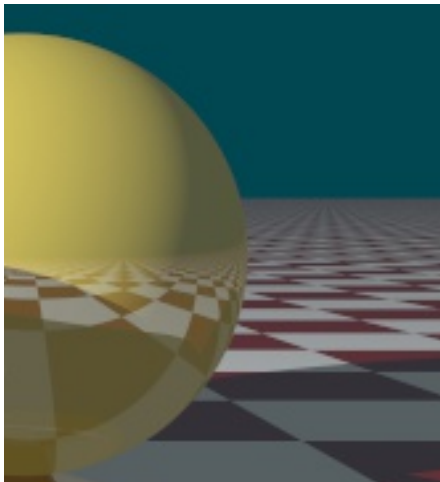
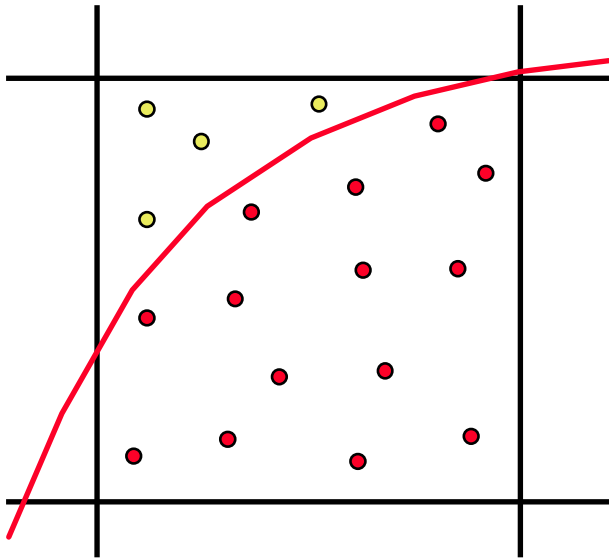

Ukázka vyhlazování (super-sampling)

Převzorkování (super-sampling)

Posílá se **více paprsků** jedním pixelem

Výsledná barva se spočte jako **aritmetický průměr**

Přechody budou **jemnější** (bez zubů)

Paprsky by měly pokrývat plochu pixelu **rovnoměrně**, ale ne úplně pravidelně!

Změna **barvy** na povrchu předmětů

Mohou ovlivňovat též **odrazivost** (k_D a k_S), **normálový vektor** („normal map“)...

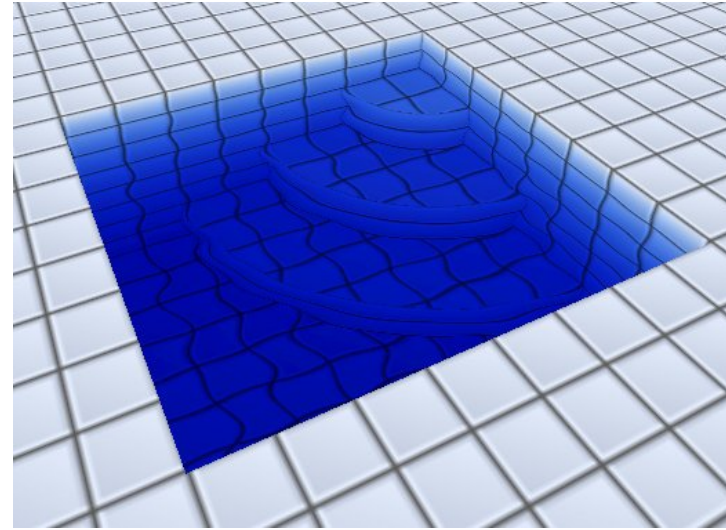
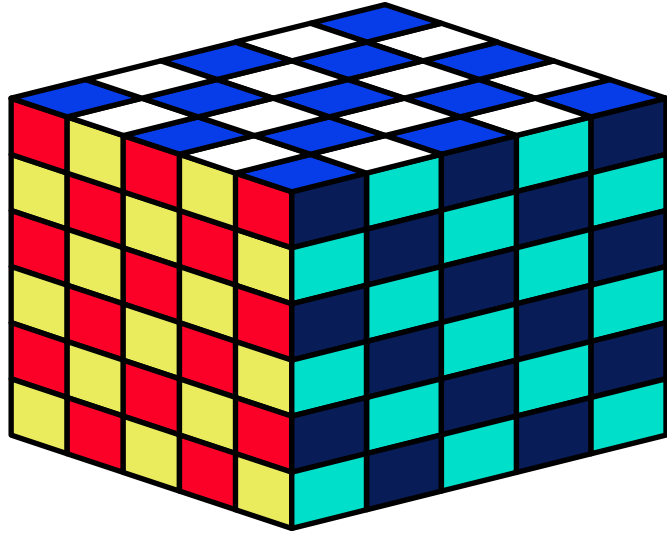
Realistické napodobení **fyzikálních vlastností materiálu** (barevný vzorek, mikro- i makro-struktura povrchu)

– dřevo, kůra pomeranče, omítka, leštěný kov...

Nahrazení složité **geometrie** (vlny na vodě...)

2D textura

Pokrývá **povrch** tělesa (jako tapeta, samolepka)

Mapování textury: $[x, y, z] \rightarrow [u, v]$

Vlastní textura: $[u, v] \rightarrow$ **barva** (normála, materiál...)

3D texture

Reprezentují změny veličin **uvnitř tělesa**

Napodobují **vnitřní strukturu materiálu**

- dřevo, mramor...

Není třeba **mapování**

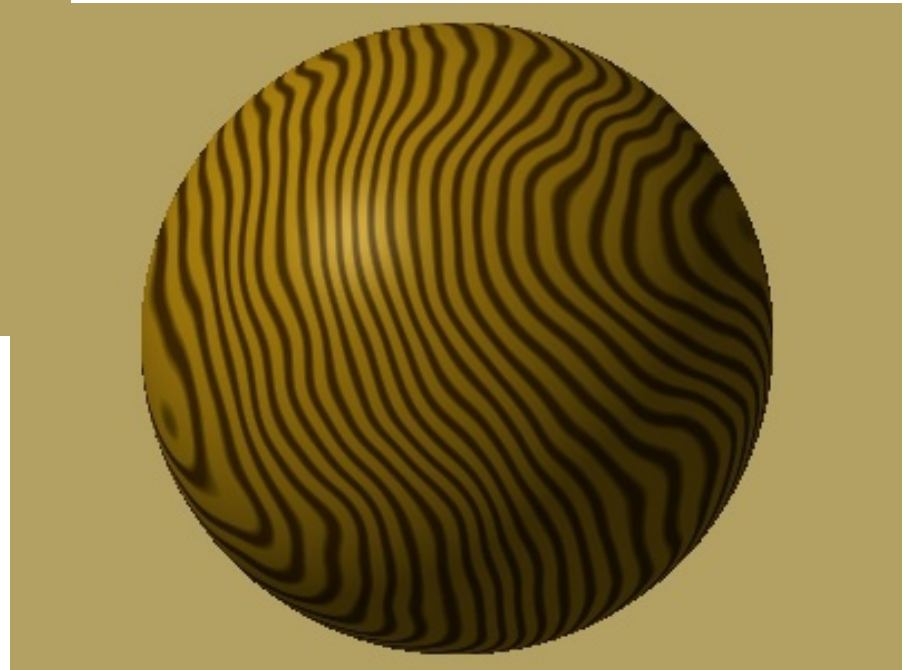
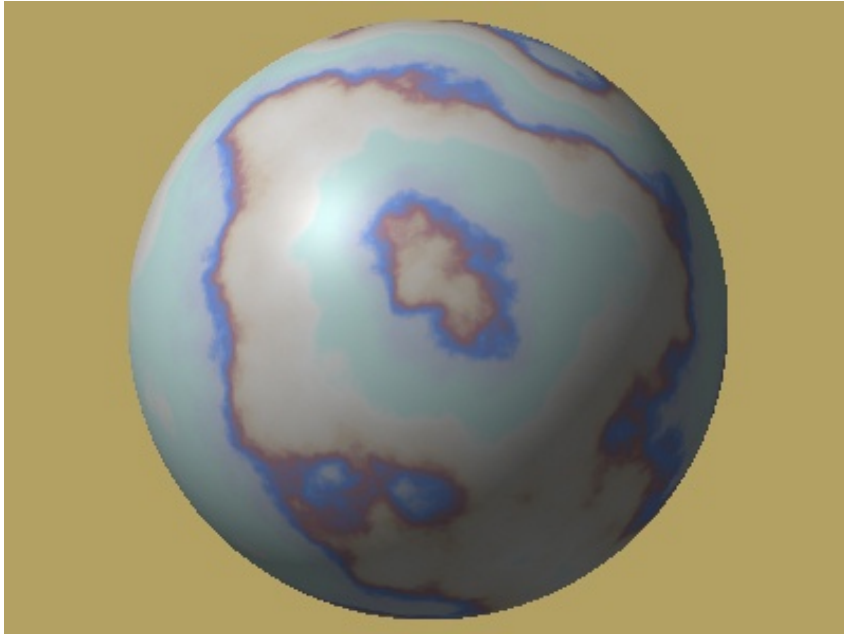
3D textura: $[x, y, z] \rightarrow$ **barva** (materiál...)

Často se využívají **3D šumové funkce**

- napodobení náhodné turbulence/vrásnění

Příklady 3D textur

Literatura

A. Glassner: *An Introduction to Ray Tracing*, Academic Press, London 1989, 1-31

Jiří Žára a kol.: *Počítačová grafika, principy a algoritmy*, 374-378